

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

Vijfde Paaszondag

Handelingen der Apostelen 6, 1-7 • Psalm 33 • Eerste Brief van Petrus 2, 4-9 • Johannes 14, 1-12

Ruimte voor velen

ONENIGHEID. In de eerste lezing horen we hoe er voor het eerst onenigheid dreigt in de eensgezinde jonge Kerk van Jeruzalem. De „Hellenisten” morren tegen de „Hebreeën”. De christenen afkomstig uit het Grieks sprekende verstrooide jodendom menen dat hun weduwen bij de dagelijkse ondersteuning worden achtergesteld tegenover die van de christenen afkomstig uit het Palestijnse jodendom. De apostelen besluiten zeven mannen te belasten met de zorg voor de ondersteuning (letterlijk: de dienst aan de tafels). Zelf zullen zij zich blijven wijden aan het gebed en de „dienst van het woord”, de verkondiging.

Deze zeven worden gewoonlijk ‘diakens’ genoemd, ofschoon het woord diaken in deze tekst – en in heel het boek Handelingen – geen enkele keer voorkomt. Wel het woord *diakonia* (dienst), maar dan in de twee betekenissen: de dienst aan tafel en de dienst van de verkondiging. Paulus gebruikt in zijn brieven het woord ‘diaken’ om voorgangers van de gemeente aan te duiden. Hij noemt zichzelf en zijn collega Apollos zo (1 Korintiërs 3, 5), en zijn medewerkster Febe, verantwoordelijke van de gemeente in Kenchreeën bij Korinte (Romeinen 16, 1). Bovendien blijkt uit het vervolg van Handelingen dat op z’n minst twee van de zeven zich eveneens aan de dienst van de verkondiging hebben gewijd: Stefanus en Filippus (zie Handelingen 7 en 8). In deze vroege fase van de kerkgeschiedenis is er nog geen strikte afbakening van ambten en bedieningen.

De jonge Kerk groeit aan. Mensen van verschillende afkomst sluiten zich aan bij de Jezusbeweging. Dat veroorzaakt spanningen en er wordt naar een goede oplossing gezocht. Naast de apostelen worden zeven voorgangers uit het hellenistische milieu gekozen. Er is „ruimte voor velen”. In de evangelielezing van vandaag horen we Jezus daar ook over spreken: „In het huis van mijn vader is ruimte voor velen.” Of volgens de Nieuwe Bijbelvertaling: „In het huis van mijn Vader zijn vele kamers.” Het is een tolerant klinkende uitspraak die wij graag horen. Er is ruimte voor velen. Er zijn meerdere manieren om het geloof te beleven en om een zinvol leven uit te bouwen. Wij hebben respect voor andere godsdiensten en levensbeschouwingen.

Terecht. Maar dat neemt niet weg dat we de evangelielezing tot op het einde moeten lezen. In het huis van de Vader is ruimte voor velen, maar Jezus wijst ons ook de beste weg naar het huis van de Vader. De lezing is genomen uit de grote afscheidstoespraak van Jezus in het Johannesevangelie. Johannes situeert die toespraak meteen na het Laatste Avondmaal, vlak vóór Jezus zijn lijden zal ingaan. In de liturgie krijgen die woorden een plaats tussen Pasen en Hemelvaart, het ‘afcheid’ van Jezus. Twee leerlingen stellen ieder een vraag aan Jezus. „Wijs ons de weg”, vraagt Tomas. „Toon ons de Vader”, vraagt Filippus. Jezus’ antwoord is heel eenvoudig: kijk naar mij. Ik ben de weg; wie mij ziet, ziet de Vader. „Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader tenzij door Mij.”

Jezus wijst ons niet enkel de weg, Hij is zélf de weg, de waarheid en het leven. Jezus is de Tora in levende lijve, Hij heeft ze helemaal in praktijk gebracht, Hij is Gods woord ten voeten uit. Niemand heeft ooit God gezien, maar Jezus heeft Hem ons doen kennen, „Hij is de gids en de weg geweest”, schrijft Johannes in de proloog van zijn evangelie (Johannes 1, 18). Nooit was zo veel van God te zien, als in het leven en het sterven van Jezus van Nazaret. Wie Jezus ziet, ziet de Vader. Wie op durft kijken naar deze Mensenzoon, die tot het uiterste toe blijft liefhebben, ziet de Onzienlijke en kent de Vader.

In het huis van de Vader is ruimte voor velen en Jezus is de beste gids op de weg naar dat huis. In de tweede lezing wordt die zelfde gedachte uitgedrukt in een andere beeldspraak. De christenen moeten zich als levende stenen laten voegen in de bouw van de geestelijke tempel. Er zijn vele soorten stenen nodig om Gods geestelijke tempel op te bouwen. Jezus, „de levende steen, door mensen verworpen maar uitverkoren en kostbaar in het oog van God”, is de onmisbare hoeksteen.

PAUL KEVERS

VIJFDE PAASZONDAG **20 april 2008**

Eerste lezing *Handelingen der Apostelen 6, 1-7*

Toen in die dagen het aantal leerlingen steeds toenam, begonnen de Hellenisten tegen de Hebreëën te morren, omdat bij de dagelijkse ondersteuning hun weduwen achtergesteld werden. De twaalf riepen nu de leerlingen in vergadering bijeen en zeiden: „Het past niet dat wij het woord Gods verwaarlozen door de zorg voor de ondersteuning. Ziet dus uit, broeders, naar zeven mannen uit uw midden, van goede faam, vol van geest en wijsheid. Hen zullen wij dan met dit ambt bekleden, terwijl wij onszelf blijven wijden aan het gebed en de bediening van het woord.” Dit voorstel vond instemming bij de gehele vergadering en zij kozen Stefanus, een man vol geloof en heilige Geest, Filippus, Próchorus, Nikánor, Timon, Parmenas en Nikolaüs, een proseliet uit Antiochië. Dezen werden aan de apostelen voorgedragen, die na gebed hun de handen oplegden. Het woord Gods breidde zich uit en het aantal leerlingen in Jeruzalem vermeerderde sterk; ook een groot aantal priesters gaf zich gewonnen aan het geloof.

Tweede lezing *Eerste Brief van Petrus 2, 4-9*

Dierbaren,

Treedt toe tot de Heer, de levende steen, door de mensen verworpen, maar uitverkoren en kostbaar in het oog van God. Laat ook uzelf als levende stenen voegen in de bouw van de geestelijke tempel. Draagt als een heilige priesterschap geestelijke offers op, die welgevallig zijn aan God door Jezus Christus. Daarom staat er in de Schrift: „Ik leg in Sion een steen, een uitverkoren, kostbare hoeksteen. En wie op Hem vertrouwt, zal niet worden teleurgesteld.” Kostbaar, dat geldt voor u die gelooft. Maar voor de ongelovigen geldt: „De steen die de bouwers hebben afgekeurd, die is de hoeksteen geworden”, maar ook: „Een steen waaraan zij zich stoten, een rots waarover zij struikelen”. Zij sloten zich, omdat zij het woord weigeren te gehoorzamen; en daartoe waren zij ook bestemd. Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijke priesterschap, een heilige natie, Gods eigen volk, bestemd om de roemruchte daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen tot zijn wonderbaar licht.

Evangelie Johannes 14, 1-12

In die tijd zei Jezus tot de leerlingen: „Laat uw hart niet verontrust worden. Gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis van mijn Vader is ruimte voor velen. Ware dit niet zo, dan zou Ik het u hebben gezegd, want Ik ga heen om een plaats voor u te bereiden. En als Ik ben heengegaan en een plaats voor u heb bereid, kom Ik terug om u op te nemen bij Mij, opdat ook gij zult zijn waar Ik ben. Gij weet waar Ik heenga en ook de weg daarheen is u bekend.” Tomas zei tot Hem: „Heer, wij weten niet waar Gij heengaat: hoe moeten wij dan de weg kennen?” Jezus antwoordde hem: „Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader tenzij door Mij. Als gij Mij zoudt kennen, zoudt gij ook mijn Vader kennen. Nu reeds kent gij Hem en ziet gij Hem.” Hierop zei Filippus: „Heer, toon ons de Vader; dat is ons genoeg.” En Jezus weer: „Ik ben al zo lang bij u en gij kent Mij nog niet, Filippus? Wie Mij ziet, ziet de Vader. Hoe kunt ge dan zeggen: ‘Toon ons de Vader?’ Geloof ge niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is? De woorden die Ik u zeg, spreek Ik niet uit Mijzelf, maar het is de Vader die, blijvend in Mij, zijn werk verricht. Geloof Mij: Ik ben in de Vader en de Vader is in Mij. Of geloof het anders omwille van de werken. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wie in Mij gelooft, zal ook zelf de werken doen die Ik doe. Ja, grotere dan die zal hij doen, omdat Ik naar de Vader ga.”